

Entre la imatge fílmica i la foto fixa

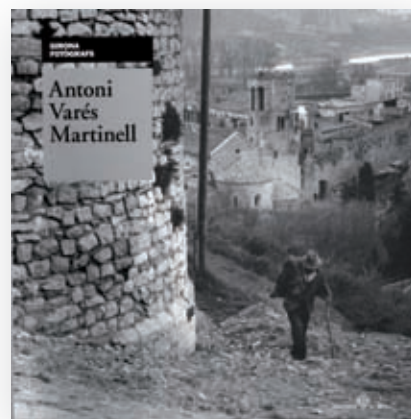
NARCÍS-JORDI ARAGÓ

Per als qui vam conèixer i estimar Antoni Varés aquest és un llibre emocionant, i costa molt de fer-ne una recensió objectiva; són massa records els que tenim acumulats entorn d'ell i de les obres cinematogràfiques que li vam veure filmar, com un il·luminat, pels vells carrers i racons de Girona.

De Varés, s'ha escrit molt sobre la seva obra fílmica (Àngel Quintana, Jordi Soler, Glòria Granell) i sobre la seva obra artística com a cartellista, aquarel·lista, pintor i dissenyador (Pilar Vélez, Lluís Bonavia, Eva Vázquez), però ningú no havia abordat encara la seva faceta de fotògraf. En el frontispici del llibre, com per justificar-ne l'edició, es transcriu una frase de Milan Kundera: «La memòria no guarda pel·lícules; guarda fotografies». L'afirmació és molt discutible: tots guardem a la retina centenars d'imatges en moviment –tràvelings, panoràmiques,

encadenats, foses– i seqüències senceres de les pel·lícules que hem admirat. Això ens passa també amb els films de Varés que hem vist tantes vegades, i no calia aquest llibre per refrescar-nos la imaginació. Sí que serveix, en canvi, per fer-nos retornar a l'època –que en bona part és la nostra– en què el cinema va desplegar la seva il·lusionada aventura artística enmig de la misèria física, la migradesa cultural i la sordidesa política. A recrear el clima d'aquells anys foscos hi contribueixen també les nombroses fotos d'altres autors que reflecteixen el rodatge dels seus films, sempre realitzats amb mitjans precaris superats per un doll inesgotable d'imaginació, sensibilitat i creativitat.

El llibre val, sobretot, per les fotografies gironines de Varés, tan potents i punyents com les del Barri Vell, els carrers esglaonats, l'interior de la Seu, el pas del tren, les cases de l'Onyar, les

FINA NAVARRETE, ALBINA VARÉS I BERNARDO RIEGO

Antoni Varés Martinell (1909-1966)

Col·lecció Girona Fotògrafs.
Ajuntament de Girona i Rigau Editors. Girona, 2009.
108 pàgines.

ribes del Ter o l'església del Sagrat Cor des de l'inoblidable balcó de casa seva al carrer de l'Albereda. Hi trobem, a més, congelades en imatges fixes, moltes escenes i tots els protagonistes de les seves obres fílmiques, rodades amb forts contrastos de llums i ombres en el sever escenari ciutadà (*Niños, L'home del sac*) o amb una càmera irònica, lírica o transfigurada (*Salakophades, El castillo maldito, La muerte del día*) en els espais oberts i màgics de la perifèria urbana.

Pel que fa als textos, són el complement just d'un llibre eminentment visual. La veneració que Albina Varés sent pel seu pare i la curiositat intel·lectual de Fina Navarrete han fet possible la confecció d'una biografia molt més completa que les conegudes fins ara, mentre que l'especialista Bernardo Riego contempla les imatges amb ulls d'expert, les col·loca en el context estilístic adequat, n'analitza les característiques tècniques i hi descobreix els valors estètics que podrien passar desapercebuts a la mirada dels profans.

NÚRIA ESPONELLÀ

Rere els murs

Premi Nèstor Luján de Novel·la Històrica. Editorial Columna. Barcelona, 2009.
479 pàgines.

El monestir de Sant Pere de Rodes durant la segona meitat del segle XII és l'escenari d'aquesta novel·la plena d'intrigues i passions. Un orfe que descobrirà l'amor i un abat autoritari són alguns dels seus protagonistes.

XAVIER CASAMITJANA I ALTRES

La física de l'estany de Banyoles

Institut d'Estudis Catalans. Barcelona, 2009.
128 pàgines.

Els professors de la UdG Xavier Casamitjana, Elena Roget, Xavier Sánchez, Teresa Serra i Marianna Soler presenten estudis sobre la física i la hidrodinàmica per a un públic no especialitzat. Rigorós, fascinant i ple de curiositats científiques de l'estany.